

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/352/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514204867
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1514204867.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a JUDr. Romana Bolebrucha v právnej veci žalobcu: H. J., A. XX, P., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Krafčíkom, Nám. Osloboditeľov 39, Michalovce, proti žalovanej: W. T., W. XX, T., zastúpenej HKP Legal, s.r.o., Križkova 9, Bratislava, o zaplatenie 2.661,61 eura, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 14C/344/2014-150, zo dňa 19.5.2015, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.661,59 eura a trovy konania 159,50 eura titulom súdneho poplatku za návrh a 1.099,58 eura titulom trov právneho zastúpenia; vo zvyšku konanie zastavil. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 25.2.2014 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu 2.661,61 eura ako úroky z omeškania na tom skutkovom základe, že právoplatným a vykonateľným Osvedčením o dedičstve sp. zn. 15D 504/2007, Dnot 45/2008 z 5.10.2010 (ďalej aj „predmetné osvedčenie“) sa žalovaná zaviazala zaplatiť mu 10.788,02 eura v lehote troch mesiacov od právoplatnosti predmetného osvedčenia a 10.788,02 eura v lehote deviatich mesiacov od právoplatnosti predmetného osvedčenia a túto povinnosť nespĺnila včas.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.) súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 15D 504/2007, Dnot. 45/2008 z 5.10.2010 zistil, že dedičia uzavreli o vyporiadaní dedičstva po otcovi strán sporu dohodu, v zmysle ktorej žalovaná nadobudla v celosti predmet dedičstva pozostávajúci z nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v k. ú. J. E., obec: P. - J. (ďalej len „Nehnuteľnosti v Košiciach“), s povinnosťou výplaty sumy 10.788,02 eura žalobcovi v lehote troch mesiacov od právoplatnosti predmetného osvedčenia o dedičstve a sumy 10.788,02 eura v lehote deviatich mesiacov od právoplatnosti predmetného osvedčenia; predmetné osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 5.10.2010. Keďže žalovaná žalobcovi riadne neplnila peňažné plnenie v zmysle predmetného osvedčenia, žalobca podal dňa 24.1.2011 návrh na vykonanie exekúcie na sumu 8.575,81 eura a dňa 11.7.2011 na sumu 10.788,02 eura. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná pohľadávku žalobcu v sume 10.788,02 eura, splatnú v lehote troch mesiacov od právoplatnosti predmetného osvedčenia čiastočne uhradila 7.1.2011 v sume 2.184,63 eura, kde časť pohľadávky žalobcu v sume 27,85 eura bola započítaná žalobcom (započítacím prejavom v písomnom návrhu na začatie exekúcie z 24.1.2011) na pohľadávku žalovanej v sume 27,85 eura z titulu úhrady časti súdneho poplatku žalovanou za žalobcu. Zvyšnú časť pohľadávky vo výške 8.575,81 eura uhradila žalovaná až v exekučnom konaní č.k. Ex 002/11 vyvolanom žalobcom pre vymoženie tejto pohľadávky,

a to čiastočnou úhradou v sume 1.087,63 eura dňa 21.3.2011, čiastočnou úhradou v sume 6.135,43 eura dňa 24.3.2011 a úhradou zostatku pohľadávky dňa 28.3.2011. Druhá pohľadávka žalobcu vo výške 10.788,02 eura uvedená v predmetnom osvedčení ako splatná v lehote do deviatich mesiacov od jeho právoplatnosti bola na návrh žalobcu vymáhaná v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom JUDr. E. W. pod č.k. L. XXX/XX; k 12.12.2013 žalovaná neuhradila predmetnú pohľadávku ani len čiastočne. Súd prvej inštancie zistil, že poverený exekútor vymohol čiastočne peňažné sumy, dňa 13.12.2013 sumu 692,72 eura, dňa 18.1.2014 sumu 1.411,93 eura a dňa 12.2.2014 sumu 474,36 eura; uvedené nebolo medzi stranami sporné. Vzhľadom na uvedené uviedol, že žalobca preto žiadal 9,25 % úrok z omeškania zo sumy 10.788,02 eura od 6.7.2011 do 12.12.2013, t.j. 2.432,43 eura (správny výpočet 2.435,94 eura), 9,25 % úrok z omeškania zo sumy 10.095,30 eura od 13.12.2013 do 18.1.2014, t.j. 91,80 eura (správny výpočet 94,66 eura), 9,25 % úrok z omeškania zo sumy 8.683,37 eura od 19.1.2014 do 12.2.2014, t.j. 52,80 eura (správny výpočet 55,80 eura), 9,25 % úrok z omeškania zo sumy 8.209,01 eura od 13.2.2014 do 24.2.2014, t.j. 24,96 eura; spolu 2.601,99 eura. Zhrnul, že úrok z omeškania predstavuje celkom 2.661,59 eura; vo zvyšku vzal žalobca žalobu späť a žiadal konanie zastaviť, s čím žalovaná súhlasila (pôvodne sa domáhal zaplatenia 2.661,61 eura).

3. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj peňažný dlh voči žalobcovi na základe dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva podľa predmetného osvedčenia a preto žalobcovi v zmysle § 517 ods. 1 a ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obč. zák., vznikol nárok na zákonné úroky z omeškania, ktorých výšku ustanovuje vykonávací predpis kogentne. Na základe uvedených skutočností a citovaných ustanovení dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne a žalobcovi vznikol voči žalovanej nárok na zaplatenie zákonných úrokov z oneskorene zaplateného peňažného dlhu. Žalobcovi preto priznal uplatnené zákonné úroky z omeškania v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení v znení účinnom v čase omeškania žalovanej v zákonnej výške. Dodal, že tvrdenia žalovanej o rozpore uplatneného nároku žalobcu s dobrými mravmi neobstoja a sú účelové. Žalovaná nespochybnila svoj peňažný dlh, ani skutočnosť, že ho plnila oneskorene, dokonca až v rámci exekučného konania, teda nie dobrovoľne. Žalobca má nárok na zákonné úroky, ich výška je stanovená kogentným spôsobom a zlé rodinné vzťahy, na ktoré v tomto konaní poukázali strany sporu nemajú vplyv na výšku zákonných úrokov, ktoré žiada žalobca a ktoré vznikli v dôsledku omeškania s plnením peňažného dlhu, ku ktorému sa žalovaná sama a dobrovoľne zaviazala.

4. Súd prvej inštancie záverom uviedol, že žalovaná v konaní žiadala vypočúť matku žalovanej a žalobcu s poukazom na rozpor s dobrými mravmi; výsluch matky účastníkov D. J. zamietol, keďže nebolo sporné, že žalovaná bola poverená správou domu rodičmi a započítanie čiastky vyplatenej žalobcovi žalovanou 30.11.2006 na druhú časť splátky v zmysle dedičskej dohody v sume 11.617,87 eura bolo riešené v konaní pred Okresným súdom Košice I vedenom pod sp. zn. 15C/176/2011, kde bola žalovaná neúspešná z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalobcom. Poukázal na to, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 30.4.2013 a stalo sa vykonateľným 4.5.2013; je pre neho záväzný a preto by nemohol toto konanie vyhodnotiť ako rozpor s dobrými mravmi v predmetnom konaní. Uzavrel, že vzhľadom na vek svedkyne, zlé rodinné vzťahy v rodine účastníkov k výsluchu svedkyne nepristúpil, nakoľko v predmetnom konaní nemá žiadne opodstatnenie. V späťvzatej časti istiny konanie súd prvej inštancie zastavil podľa § 96 ods. 1, ods. 3 O.s.p. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. podľa zásady úspechu a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal náhradu trov konania 159,50 eura pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za návrh a trov právneho zastúpenia v sume 1.099,58 eura.

5. Proti rozsudku podala žalovaná odvolanie a žiadala rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti zmeniť a žalobu zamietnuť príp. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietala najmä nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci nakoľko súd prvej inštancie mal po vykonaní riadneho dokazovania aplikovať na prejedávanú vec § 3 ods. 1 Obč. zák. Konanie žalobcu je podľa nej v absolútnom rozpore s § 3 ods. 1, ods. 2 Obč. zák.; snaží sa na ňu vyvíjať neprímeraný nátlak a pripraviť ju o jej vlastníctvo (najmä Nehnutelnosti v Košiciach). Za konanie v rozpore s dobrými mravmi rovnako považovala vznesenie námietky premlčania v spore vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/176/2011. Žalobca tým prejavil neúctu k vôli poručiteľa (svojho otca), na základe ktorej mu 30.11.2006 vyplatila 11.617,87 eura. Podotkla, že úroky z omeškania

uplatňované v predmetnom konaní vznikli práve v dôsledku skutočnosti, že žalobca odmietol uznať započítanie jemu vyplatenej čiastky zo strany žalovanej a v následnom súdnom spore vzniesol námietku premlčania. Takéto správanie je podľa nej nutné považovať za vysoko amorálne, najmä vo vzťahu medzi rodinnými príslušníkmi (súrodencami). Ďalej poukázala na skutočnosť, že žalobca vo svojom návrhu na vykonanie exekúcie z 5.9.2011 nepožadoval vymáhať aj úroky z omeškania uplatňované v predmetnom konaní. Bola názoru, že aj táto skutočnosť preukazuje žalobcov úmysel šikanovať ju v čo najväčšej možnej miere. Zároveň vyslovila názor, že žalobca podal návrh na začatie konania za účelom „udržania“ exekučného záložného práva na Nehnutelnostiach v Košiciach po čo najdlhšiu možnú dobu. Žalobcovi bolo z jej prehľadu o platbách zrejmé, že pohľadávka bude v dohľadnom čase splatená (čo sa aj stalo) a preto potreboval ďalší dôvod, aby mohol „blokovat“ jej nehnuteľný majetok a znemožniť jej získať finančné prostriedky. V súčasnosti má totiž nesplnené záväzky voči ďalším dvom dedičom, keďže podľa predmetného osvedčenia o dedičstve je povinná k 5.10.2015 splatiť 27.660 eur. Práve v dôsledku konania žalobcu môže dôjsť k situácii, že nebude schopná včas získať úver založený Nehnutelnosťami v Košiciach, a tým pádom sa dostane do omeškania aj vo vzťahu k ďalším dvom dedičom. Okrem toho uviedla, že v dôsledku postupu žalobcu dochádza na Nehnutelnostiach v Košiciach (najmä na rodinnom dome) k materiálnym škodám, keďže nemôže dokončiť rekonštrukčné práce pre nedostatok finančných prostriedkov, ktoré plánovala zabezpečiť práve z hypotekárneho úveru. V nadväznosti na uvedené zhrnula, že žalobu žalobcu považuje v celom rozsahu za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu opravu, a z tohto dôvodu navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

6. Žalovaná ďalej súdu prvej inštancie vyčítala, že sa v odôvodnení napadnutého rozsudku náležitým spôsobom nevysporiadala s jej argumentáciou týkajúcou sa výkonu práv žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, pričom žalovaná ju v konaní opakovane prezentovala; súd prvej inštancie postupoval pri prejednávaní veci arbitrárne a formalisticky. Na uvedenom základe vyslovila, že napadnutý rozsudok je v dôsledku absencie jeho náležitého odôvodnenia nepreskúmateľným. Zároveň mala za to, že základné právo na súdnu ochranu súd prvej inštancie tiež porušil tým, že odmietol v konaní vypočuť ňou navrhnutých svedkov (upriamila pozornosť na zápisnicu o pojednávaní z 19.5.2015). Nestotožnila sa preto so záverom súdu prvej inštancie, že vypočutie matky strán sporu nemá v konaní opodstatnenie; argumenty súdu prvej inštancie (rodinné vzťahy a vek) považuje za nedostatočné a absolútne nepresvedčivé s ohľadom na súdnu vec. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie sa v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadala so skutočnosťou, z akého dôvodu nepripustil výsluch dvoch bratov strán sporu, ktorých výsluch na pojednávaní konanom 19.5.2015 navrhla. Výsluchy označených svedkov sú pritom kľúčové z hľadiska aplikácie § 3 ods. 1 Obč. zák. na prejednávanú vec. Súd prvej inštancie jej týmto svojím postupom nesporne odňal možnosť konať pred súdom a nedostatočne zistil skutkový stav prejednáwanej veci.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že jeho nárok je oprávnený, vznikol dobrovoľne dohodou medzi stranami sporu. Úroky z omeškania požaduje len preto, že žalovaná všemožne odďaľovala splnenie záväzku a bránila sa mu, na základe čoho uplatnil svoj oprávnený nárok na úroky z omeškania ako zákonom ustanovený inštitút za omeškание. Dodal, že predmetom sporu aj naďalej ostávajú úroky z omeškania; ak bola žalovaná povinná uhradiť istinu (pohľadávku) potom je za jej omeškание daný aj úrok z omeškania. Ďalej uviedol, že výsluchy svedkov, ktoré súd prvej inštancie zamietol, považuje za nadbytočné a nepodstatné; týkajú sa výlučne rozoberania širších rodinných vzťahov a problémov v rodine, ktoré nevyrieši ani neurovná žiaden súd.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti je vo výroku vecne správne (§ 378 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.9.2017 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

9. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalovanej v odvolaní (ktoré v súhrne spochybňujú vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko má vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu v dôsledku nevykonania všetkých ňou navrhnutých dôkazov a namietajú aj odňatie možnosti konať pred súdom), s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387

ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich vyhovaniu žalobnému návrhu na priznanie úrokov z omeškania. Žalovanou uvádzané tvrdenia v odvolaní neboli spôsobilé zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech odvolateľky.

10. K námietke žalovanej, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis (aj žalovanou namietané ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák.), namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená. Čo sa týka odvolacieho dôvodu žalovanej, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, ktoré sa vyznačuje nepreskúmateľnosťou, odvolací súd poznamenáva, že je síce pravdou, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, avšak táto judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, vrátane takého, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súd musí odpovedať na podstatné a právne významné skutočnosti, inak by sa dostal mimo limitov práva na spravodlivý proces. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku opísal rozhodné skutočnosti, na základe ktorých sa žalobca domáhal zaplatenia svojej pohľadávky, rozviedol rozhodujúci skutkový stav, uviedol výsledky vykonaného dokazovania s tým, že citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých náležite vyvodil právne závery, pre ktoré v napadnutej časti žalobe vyhovel. Odvolací súd preto v tejto časti argumentácie žalovanej dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako celok spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. (teraz § 220 ods. 2 C.s.p. týkajúci sa náležitostí odôvodnenia rozsudku).

11. Žalovaná v odvolaní zopakovala skutkový stav danej veci opísaný už v odpore proti platobnému rozkazu. Zdôraznila, že podľa predmetného osvedčenia o dedičstve po zomrelom otcovi strán sporu mala pripadnúť na každého z jeho detí suma 13.830,81 eura, pričom žalobca získal sumu 33.193,52 eura, t.j. na jej úkor o 19.363,10 eura viac ako bol jeho podiel a ona získala len 6.884,52 eura. Vymáhanie úrokov z omeškania s vyplatením dedičského podielu žalobcom je preto podľa nej konaním, ktorým jej bránil vyplateniu jeho dedičského podielu, vyplateniu podielov ostatným súrodencom a riadnej starostlivosti o Nehnuteľnosť v Košiciach. Konaním v rozpore s dobrými mravmi je rovnako vznesenie námietky premlčania žalobcom v spore vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/176/2011, predmetom ktorého bolo vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 11.617,87 eura, ktorú mu vyplatila pri vysťahovaní sa z Nehnuteľnosti v Košiciach dňa 30.11.2006.

12. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Ide o všeobecné ustanovenie hmotnoprávnej povahy, ktoré umožňuje posúdiť vec súdom v tom smere, či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť právnu ochranu uplatňovaného práva. Toto posúdenie je založené na úvahe súdu, ktorá musí byť predložená vždy konkrétnymi zisteniami, dovoľujúcimi taký záver, že v danej veci výkon práv a povinností, ktoré už inak vyplývajú z daných právnych predpisov alebo zo záväzkového vzťahu alebo z inej obdobnej právnej skutočnosti, by bol v takomto rozpore, a to aj s prihliadnutím na postavenie druhej strany a so zreteľom na všetky významné konkrétne okolnosti prípadu. Za vyššie uvedených podmienok umožňuje zásah do výkonu existujúcich práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov; upravuje spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré

priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálky, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

13. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. V dobe omeškania žalovanej s platením peňažného dlhu to bolo ustanovenie § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. Požiadavku veriteľa na zaplatenie úrokov z omeškania súdna prax zásadne nepovažuje za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Obč. zák. Právo na zákonné úroky z omeškania podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Obč. zák. je však tiež možné posudzovať v tom zmysle, či výkon tohto práva je, či nie je, v rozpore s dobrými mravmi. Inak vyjadrené, za určitých výnimočných okolností možno aj výkon práva na zaplatenie úrokov z omeškania oprávnenému subjektu s poukazom na dobré mravy (celkom alebo od určitého okamihu) odoprieť.

14. Prípadné odopretie práva oprávneného na úroky z omeškania musí byť však ponímané ako opatrenie celkom výnimočné. Každý, kto má určité subjektívne občianske právo, je zásadne oprávnený ho sám spôsobom stanoveným právnym poriadkom vykonávať a tak jeho realizáciou dosahovať uspokojovanie svojich individuálnych záujmov, potrieb a preferencií. Použitie dobrých mravov by nemalo viesť k oslabeniu ochrany subjektívnych občianskych práv a tým k nežiaducemu narúšaniu istoty občianskoprávných vzťahov. Za rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s uplatňovaním úroku z omeškania nemožno považovať napr. celkovú výšku úroku z omeškania ako sankcie, ktorá je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním, lebo opačný záver by zvýhodňoval dlžníka (čím dlhšie by dlžník neplnil svoju povinnosť, tým viac by bol zvýhodňovaný pri posudzovaní primeranosti sankcie, resp. jej kolízie s dobrými mravmi). Na ťarchu veriteľa nie je možné pričítať ani neschopnosť dlžníka zaistiť si finančné prostriedky na včasnú úhradu dlhu. Súd prvej inštancie sa obranou žalovanej v spore, že vymáhanie úrokov z omeškania žalobcom od nej, je v rozpore s dobrými mravmi, zaoberal. Nepovažoval ju však za dôvodnú, ale za účelovú. Vychádzal z toho, že žalobca má nárok na zákonné úroky, ich výška je stanovená záväzným spôsobom a zlé rodinné vzťahy, na ktoré poukazovali strany sporu, nemajú vplyv na výšku zákonných úrokov, ktoré žalobca v konaní žiada, navyše ak sa žalovaná k plneniu v predmetnom osvedčení o dedičstve dobrovoľne zaviazala.

15. Odvolací súd k uvedenému odôvodneniu, ktoré zodpovedá zistenému skutkovému stavu veci i prislúchajúcej právnej úprave, na jeho podporu uvádza, že odoprieť žalobcovi právo na zákonné úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu ako už bolo vyššie uvedené by súd s použitím ustanovenia § 3 ods. 1 Obč. zák. mohol len v prípade, ak by išlo o úplne výnimočnú situáciu, čo v danej veci nebolo žalobkyňou preukázané. Dobré mravy vo všeobecnosti možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívame výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 137/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon (rovnako aj výkon práva) priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 Obč. zák. treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Pokiaľ podľa žalovanej rozpor s dobrými mravmi spočíval v tom, že žalobca pri vymáhaní uplatneného úroku z omeškania nezohľadnil skutočnosť, že žalobcovi žalovaná vyplatila v súvislosti so Zmluvou o správe majetku a s vysporiadaním majetkových pomerov zo dňa 18.4.2003, uzavretou medzi žalovanou a jej rodičmi ohľadom Nehnuteľnosti v Košiciach, správne poukázal súd prvej inštancie na to, že brániť sa touto skutočnosťou nebolo namieste. Návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalobcom na úkor žalovanej vyplatením sumy 350.000,- Sk (za vystaňovanie sa s rodinou z Nehnuteľnosti v Košiciach pred smrťou poručiťľa) na základe tejto zmluvy bol súdom zamietnutý pre premlčanie a preto súd prvej inštancie už nemohol posudzovať jeho konanie súvisiace s nevrátením tejto sumy ako rozporné s dobrými mravmi (navyše dobrým mravom zásadne neodporuje, ak niekto namieta premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, lebo inštitút premlčania je inštitútom zákonným a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa zo zákona premlčuje; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 41/2012). Dôvodom na nepriznanie zákonných úrokov z omeškania veriteľovi pre rozpor s

dobrymi mravmi súdom nemôže byť to, že žalovaná v predchádzajúcom dedičskom konaní nevenovala náležitú pozornosť uzatváraniu dedičskej dohody a uzavrela dohodu, ktorá podľa jej tvrdení bola v jej neprospech a ktorá sa následne stala podkladom pre vymáhanie predmetných úrokov z omeškania. Dôsledky nepozornosti žalobkyne pri uzatváraní dedičskej dohody nemohli byť naprávané súdom v danom konaní, ktoré vychádza z dedičskej dohody uzatvorenej účastníkmi konania a z právoplatného osvedčenia o dedičstve, ktoré má účinky právoplatného uznesenia o dedičstve (§ 175zca ods. 5 O.s.p.). Navyše treba poukázať aj na fakt, že v predmetnom osvedčení dedičia výslovne uviedli, že započítanie (v nerešpektovaní ktorého zo strany žalobcu vidí žalovaná rozpor s dobrými mravmi) na dedičský podiel neprichádza do úvahy. Podstatnými pre rozhodovanie v danej veci preto boli okolnosti, ku ktorým došlo po uzavretí predmetnej dedičskej dohody, keď iné predstavy žalovanej o vyporiadaní dedičstva ako v predmetnej dedičskej dohode už nie je možné akceptovať.

16. So zreteľom na obsah odvolania, v ktorom žalovaná ďalej namietala nevykonanie ďalšieho dokazovania, odvolací súd zdôrazňuje, že súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. K procesným právam strany sporu totiž nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie strane sporu. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia.

17. V danej veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností a s poukazom na charakter sporového konania správne uzavrel, že nie je opodstatnené nariaďovať ďalšie žalovanou navrhnuté dokazovanie, ktoré posúdil ako nadbytočné a nepotrebné z hľadiska zistenia a posúdenia rozhodujúcich skutočností. Pokiaľ žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie navrhovala výsluch svedkov - svojej matky D. J. a bratov L. SkÁ. I. M. J. (na ich výsluchu však pri výzve súdu prvej inštancie na poslednom pojednávaní podľa § 120 ods. 4 O.s.p. už netrvala), ktorý súd prvej inštancie nevykonal, jeho postup bol plne v súlade s procesnými ustanoveniami. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o tom, že vykonanie navrhnutého dokazovania sa pre posúdenie rozhodujúcich skutočností v spore nejaví ako potrebné, keď otázky ktoré sa mali týmito dôkazmi preukázať, boli preukázané jednak samotnou Zmluvou o vypsoriadaní majetkových práv a žalobca ich (rovnako ako vyplatenie predmetnej sumy) nespochyboval.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).